ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Michaely Bejčkové a soudců Ondřeje Mrákoty a Vojtěcha Šimíčka ve věci žalobkyně: **Mgr. R. G.**, zastoupené advokátem Mgr. Zdeňkem Krmáškem, U Rourovny 3, Ostrava, proti žalovanému: **nejvyšší státní tajemník**, Jindřišská 34, Praha 1, proti rozhodnutí ze dne 15. 8. 2024, čj. MV-89081-3/SR-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 5. 2025, čj. 17 Ad 18/2024-49,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Ve věci jde o to, zda bylo osobě, která utrpěla služební úraz, právem sníženo odškodnění od služebního úřadu na jednu třetinu. Soud s tímto výsledkem souhlasí, protože poškozená si počínala lehkovážně (nešlo o běžnou neopatrnost) a nebyly tu žádné zvláštní okolnosti, které by její podíl na úrazu zmenšovaly.

1. Popis věci

[2] Žalobkyně, která pracovala jako státní zaměstnankyně na Ministerstvu práce a sociálních věcí, utrpěla dne 1. 10. 2020 úraz. Protože ji při práci na počítači oslňovalo slunce, chtěla stáhnout v kanceláři okenní žaluzie, ale kuličkový provázkový ovladač se přetrhl. Aby na něj dosáhla, vylezla nejdříve na otáčivé křeslo a poté jednou nohou i na stůl. Deska stolu však pod její vahou praskla a žalobkyně si při pádu způsobila tříštivou zlomeninu levého kotníku a lýtkové kosti.

[3] Státní tajemnice v Ministerstvu práce a sociálních věcí svým rozhodnutím ze dne 21. 2. 2024 uznala úraz za služební. Současně ale částečně zprostila ministerstvo coby služební úřad z povinnosti nahradit škodu a nemajetkovou újmu (a to v rozsahu dvou třetin plnění), protože si žalobkyně přivodila úraz tím, že si počínala lehkomyslně [§ 270 odst. 2 písm. b) a odst. 3 zákoníku práce]. Ve zbývající jedné třetině uložila státní tajemnice služebnímu úřadu povinnost zaplatit žalobkyni náhradu škody a nemajetkové újmy (ty vznikly žalobkyni ze čtyř různých titulů; především šlo o náhradu za bolest, kterou jí ministerstvo podle rozhodnutí mělo uhradit ve výši zhruba 70 tisíc Kč, a náhradu za ztížení společenského uplatnění, z níž jedna třetina činila téměř 240 tisíc Kč). Žalobkyně se proti rozhodnutí státní tajemnice odvolala, protože nesouhlasila ani s tím, že si úraz přivodila svou lehkomyslností, ani s výší náhrady (resp. s mírou zproštění ministerstva). Nejvyšší státní tajemník však její odvolání zamítl a rozhodnutí státní tajemnice potvrdil. Proto proti němu žalobkyně podala žalobu.

[4] Městský soud shledal žalobu nedůvodnou. Nesouhlasil s námitkou, podle níž znalecký posudek vypracovaný Výzkumným ústavem bezpečnosti práce není nestranný, protože zřizovatelem ústavu je samo ministerstvo. Vztah zřizovatele a znaleckého ústavu sám o sobě nezpochybňuje řádnost závěrů znaleckého posudku; jiné konkrétní výhrady žalobkyně nezmínila. Soud nesouhlasil ani s námitkou, že se žalobkyni úraz nestal kvůli lehkomyslnosti, ale kvůli běžné neopatrnosti (při níž by služební úřad nemohl být částečně zproštěn povinnosti nahradit škodu a nemajetkovou újmu). Naopak souhlasil s nejvyšším státním tajemníkem, že žalobkyně ve snaze zatáhnout žaluzie nebezpečně riskovala, aniž musela odvracet újmu nebo řešit nějaké neodkladné potřeby. Z ničeho navíc neplyne, že státní tajemnice toto jednání obecně u svých zaměstnanců tolerovala (čímž by vyloučila možnost částečně zprostit služební úřad povinnosti nahradit škodu a nemajetkovou újmu).

2. Argumenty stran v kasačním řízení

[5] Proti rozsudku městského soudu podává žalobkyně (*stěžovatelka*) kasační stížnost. Nadále trvá na tom, že se nechovala lehkomyslně. Zaměstnanec podle ní nemůže předvídat každý možný vznik škody a lehkomyslný je jen tehdy, pokud vědomě jedná riskantním způsobem – tedy pokud si musí být vědom toho, že si svým jednáním může přivodit úraz (rozsudky Nejvyššího soudu ve věcech 7 Cz 22/69 a 21 Cdo 1739/2016). Kdyby stěžovatelka věděla, že se stůl může prolomit, úmyslně by na něj nestoupala.

[6] Stěžovatelka nesouhlasí s městským soudem, že v jejím případě nešlo o obvyklé chování zaměstnanců, které zaměstnavatel trpí nebo toleruje (rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věcech 21 Cdo 71/2001 a 21 Cdo 1105/2024). Je totiž běžné, že zaměstnanci nevolají hned správu budov a údržbu, když potřebují někam dosáhnout. Tak jako ona by postupoval každý jiný zaměstnanec. V době protiepidemických opatření bylo navíc v budově méně zaměstnanců a byl ztížen přístup ke správě budov (tím se ale nejvyšší státní tajemník nezabýval a nenabídl jiné řešení, jak zajistit stáhnutí nefunkční žaluzie). Státní tajemnice měla prokázat, že stoupání na nábytek, aby člověk dosáhl na nějakou věc, není chování, které by bylo na pracovišti běžně tolerováno.

[7] Dále stěžovatelka namítá, že zproštění povinnosti k náhradě škody a újmy v rozsahu dvou třetin je neproporcionální. Státní tajemnice nevzala v potaz, že stěžovatelčino počínání nebylo jedinou příčinou služebního úrazu, ale že k úrazu přispěly také nevhodné pracovní

podmínky (kvůli oslnění nemohla stěžovatelka pracovat), poškozený ovladač žaluzie a omezený provoz na pracovišti v důsledku protiepidemických opatření. Není ani jasné, proč státní tajemnice zvýšila rozsah liberace na dvě třetiny, přestože dříve (dne 15. 11. 2021) škodní komise doporučila míru liberace ve výši jen 30 %.

[8] Konečně státní tajemnice pochybila tím, že opřela své rozhodnutí o znalecký posudek, který vypracovala instituce zřízená samotným ministerstvem; nejde tedy o „*nezávislý důkazní prostředek*“. Ekonomická provázanost zadavatele posudku a znaleckého ústavu je podle stěžovatelky problematická (nález Ústavního soudu ve věci II. ÚS 35/03). Posudek se navíc nezabýval komplexně všemi okolnostmi úrazového děje ani právním posouzením (rozsudek NSS ze dne 13. 1. 2011, čj. 3 Ads 132/2010-109); ostatně státní tajemnice nepředložila posuzovateli úplnou dokumentaci s přesným popisem úrazového děje a všech rozhodných skutečností.

[9] *Nejvyšší státní tajemník* ve vyjádření shrnuje podstatné argumenty z rozhodnutí obou stupňů a upozorňuje na ty pasáže napadeného rozsudku, které nejlépe sdělují jeho vlastní názor.

3. Posouzení věci

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Odpovědnost služebního úřadu za škodu vzniklou státnímu zaměstnanci se řídí zákoníkem práce (§ 124 odst. 1 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění účinném do konce roku 2024). Služebním úrazem se pro účely zákona o státní službě rozumí pracovní úraz (odst. 2 tamtéž). Na odškodňování státních zaměstnanců při služebním úrazu proto dopadají pravidla zákoníku práce.

[12] Podle nich je zaměstnavatel povinen nahradit zaměstnanci škodu nebo majetkovou újmu vzniklou pracovním úrazem, jestliže vznikly při plnění pracovních úkolů nebo v souvislosti s ním (§ 269 odst. 1 zákoníku práce). Tuto svou povinnost vůči stěžovatelce ministerstvo uznalo, spor je ale o rozsah odškodnění. Zákon totiž dále upravuje možnost zaměstnavatele zprostit se své povinnosti k náhradě, a to buď zcela (§ 270 odst. 1), nebo zčásti (§ 270 odst. 2).

[13] Státní tajemnice dospěla k závěru, že stěžovatelka neporušila právní nebo ostatní předpisy anebo pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, jejichž dodržování by bylo soustavně kontrolováno. Odškodnění tím tedy nebylo zcela vyloučeno. Současně si ale stěžovatelka podle státní tajemnice počínala v rozporu s obvyklým způsobem chování do té míry, že jednala *lehkomyslně, přestože si musela vzhledem ke své kvalifikaci a zkušenostem být vědoma, že si může způsobit újmu na zdraví* [§ 270 odst. 2 písm. b) zákoníku práce]. Za lehkomyslné jednání – dodává zákon na závěr citovaného ustanovení – není možné považovat *běžnou neopatrnost a jednání vyplývající z rizika práce.*

[14] O běžnou neopatrnost tu podle státní tajemnice nešlo, a proto mělo být ministerstvo své povinnosti k náhradě zčásti zproštěno. Při úrazu, který si zaměstnanec přivodil svou lehkomyslností, je zaměstnavatel povinen uhradit aspoň jednu třetinu škody nebo nemajetkové újmy, a to podle míry zavinění zaměstnance (§ 270 odst. 3 zákoníku práce). Státní tajemnice určila míru povinnosti ministerstva k náhradě právě na této spodní hranici.

[15] *(Skutkový stav)* NSS se nejdříve zabýval námitkou, že státní tajemnice nezjistila dostatečně skutkový stav. Tato námitka není důvodná, protože o skutková zjištění se v této věci spor nevede. Strany jsou zajedno v tom, co se stalo, kdy se to stalo a jak se to stalo. Od počátku panuje shoda na tom, že stěžovatelka dne 1. 10. 2020 utrpěla služební úraz (tříštivou zlomeninu levého kotníku a lýtkové kosti). Přivodila si jej tak, že si stoupla jednou nohou na kolečkovou židli a druhou nohou na kancelářský stůl, aby dosáhla na rozbitý kuličkový ovladač žaluzií a zatáhla žaluzie (kvůli oslnění nemohla pracovat). Stůl se však prolomil a stěžovatelka se zranila. Proto není přiléhavá stěžovatelčina argumentace rozsudkem ve věci 3 Ads 132/2010, který zdůrazňuje povinnost služebního funkcionáře zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Tuto povinnost sice služební funkcionáři a služební orgány mají, stejně jako kterýkoli jiný správní orgán, ale nic to nemění na skutečnosti, že se v této věci strany nepřou o skutkové okolnosti. Spor není ani o celkovou výši náhrady utrpěné škody a nemajetkové újmy, která odpovídá závažnosti stěžovatelčina úrazu a která vyplynula ze znaleckého posudku MUDr. Jřího Peška (soudního znalce v oboru zdravotnictví a odvětví ortopedie, se specializací na traumatologii pohybového ústrojí).

[16] *(Posudek zpracovaný Výzkumným ústavem bezpečnosti práce)* Stěžovatelka namítá vadnost znaleckého posudku v oblasti bezpečnosti práce, ten ale skutková zjištění nijak nezpochybňuje. Spor je tedy o spíše o to, jak státní tajemnice naložila s dalšími tvrzenými skutečnostmi (že kvůli oslnění stěžovatelka nemohla pracovat, že na pracovišti bylo málo lidí a nebylo jisté, kdy údržba žaluzii opraví) a jak je právně posoudila. NSS souhlasí s městským soudem, že stěžovatelka nenamítala žádné konkrétní vady znaleckého posudku Výzkumného ústavu bezpečnosti práce ani nesdělila, co (kromě skutečnosti, že Ministerstvo práce a sociálních věcí je zřizovatelem ústavu jako veřejné výzkumné instituce) podle ní nasvědčuje tomu, že závěry ústavu nejsou nestranné. Především je ale třeba říci, že ve skutečnosti o znalecký posudek v pravém slova smyslu nešlo, i když je tak nazván. Sama státní tajemnice to ostatně uvedla při předložení odvolání nejvyššímu státnímu tajemníkovi a i NSS považuje tento dokument spíše za jakýsi pomocný interní podklad.

[17] Jednak znalec nebyl ustanoven usnesením státní tajemnice, jak to požaduje § 56 správního řádu (z posudku samotného plyne, že si jej ministerstvo objednalo a zaplatilo za to znalci smluvní odměnu). Jednak – a především – není předložený posudek znaleckým posudkem podle obsahu. Podstata znaleckého posudku spočívá v posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které samy úřední osoby nemají. Znalci se naopak nepřibírají, aby sdělovali úřadu své názory na otázky rázu právního nebo otázky, k jejichž správnému porozumění a řešení není zapotřebí odborných znalostí (rozsudek NSS ze dne 12. 5. 2010, čj. 1 Afs 71/2009-113, č. 2313/2011 Sb. NSS).

[18] Právě ke sdělování právních názorů (a jen jich) ale ministerstvo svými otázkami znalce vyzvalo. Ptalo se,

- zda je možné stěžovatelčin úraz považovat za úraz pracovní,
- zda je možné, aby se ministerstvo zcela zprostilo povinnosti nahradit stěžovatelce škodu a nemajetkovou újmu,
- zda je adekvátní – pro případ, že by se ministerstvo této povinnosti nemohlo zprostit zcela –, aby byla stěžovatelce poskytnuta jen třetina náhrady,
- jaká by byla minimální procentuální výše náhrady pro případ, že by pouhá třetina nebyla adekvátní.

[19] Znalec správně odmítl odpovědět na otázku povahu úrazu, která je podle něj otázkou čistě právní. Dalším otázkám se nebránil; jeho odpovědi na ně ale nevycházejí z žádných odborných znalostí. Skládají se vždy z citace některého z paragrafů zákoníku práce; poté následuje obsah citované normy převyprávěný vlastními slovy; a nakonec znalec vyslovuje právní závěry, např. „[stěžovatelčino] *chování neodpovídá požadavku zákona, s nímž byla prokazatelně seznámena*“, „*chování bylo jedinou příčinou újmy, protože jednala přinejmenším lehkomyslně*“, „*je adekvátní, aby výše náhrady odpovídala minimální výši, kterou zákon umožňuje, totiž aspoň jedné třetině škody nebo nemajetkové újmy*“. Celý posudek přináší jen jediný *skutkový* závěr, a sice že stůl, na který se stěžovatelka jednou nohou postavila, nebyl určen k tomu, aby se na něj vystupovalo. (Což je úsudek, ke kterému není třeba odborných vědomostí.)

[20] Jediné, co posudek do souhrnu poznatků důležitých pro rozhodnutí přinesl nového (resp. nově ve spisu zachyceného), byly fotografie stěžovatelčina pracoviště včetně pracovního stolu a jeho rozlomené části (pořízené bezpečnostním technikem ministerstva zřejmě bezprostředně po úrazu). Z těch pak mohla vycházet nejen státní tajemnice, ale případně i škodní komise při svém pozdějším zasedání. Jinak ovšem NSS nepokládá posudek za podstatný pro tuto věc. Státní tajemnice se sice o existenci posudku stručně zmínila v úvodu části I a závěru části III svého rozhodnutí, ale nedovodila z něj nic, na co by sama nepřišla vlastní úvahou. Veškeré argumenty jsou tak přičitatelné jen jí samotné. V tom NSS opravuje rozsudek městského soudu, který se skutečnou povahou posudku nezabýval (a v bodě 26 o něm psal tak, jako by znalec skutečně činil nějaké závěry jemu příslušející). Na zákonnost napadeného rozsudku to ale nemá vliv, protože oba soudy se shodují v tom, že samostatně obstát musí rozhodnutí státní tajemnice (bez ohledu na to, čím se jeho autorka případně inspirovala).

[21] (*Lehkomyslnost stěžovatelčina počínání)* Další námitky se týkají posouzení lehkomyslnosti stěžovatelčina počínání a rozsahu, v němž bylo ministerstvo zproštěno povinnosti nahradit škodu a nemajetkovou újmu. Z judikatury (zejména z rozsudku Nejvyššího soudu ve věci 21 Cdo 1739/2016) plyne, že jednání je lehkomyslné, jsou-li splněny tyto podmínky: 1) jednání zaměstnance při určitém pracovním úkonu není kryto žádným bezpečnostním předpisem, pokynem nebo pravidlem, 2) zaměstnanec vědomě podstupuje závažné riziko, 3) jeho chování je nebezpečné, atypické či hazardní, nejde jen o běžnou neopatrnost, a 4) jeho chování neodpovídá obvyklému způsobu chování ostatních zaměstnanců (není tolerováno). Klíčové je, zda stěžovatelčino jednání, když se snažila zatáhnout rozbité žaluzie, tyto podmínky splnilo.

[22] Splnění *první podmínky* je nesporné. Státní tajemnice ve svém rozhodnutí (na str. 5) výslovně zmiňuje, že stěžovatelka neporušila žádné bezpečnostní předpisy. Nepřipadá tedy v úvahu, aby byla situace posuzována jako škoda nebo újma vzniklá kvůli tomu, že postižený zaměstnanec svým zaviněním porušil právní nebo ostatní předpisy anebo bezpečnostní pokyny [§ 270 odst. 1 písm. a) zákoníku práce]. Proto je možné zkoumat splnění podmínek 2 až 4.

[23] V *druhé podmínce* se posuzuje, zda stěžovatelka vědomě podstoupila závažné riziko. Městský soud se ve svém rozsudku vymezil proti způsobu, jakým se stěžovatelka dovolávala rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 25. 2. 2021, sp. zn. 21 Cdo 2757/2020. I NSS ale souhlasí s tím, že tam obsažené úvahy nemohou stěžovatelce prospět. Nejvyšší soud popsal tuto

situaci: muž měl na starosti projektovou činnost městského stadionu. Při této práci potřeboval přeměřit údaje, které mu poskytl geodet, z výšky 4,5 metru spadl nezajištěným otvorem na zem a utrpěl úraz. Než spadl, pohyboval se na plošině o rozměrech dvakrát dva metry. Vzhledem k povaze jeho práce ani k dalším okolnostem nebylo nic divného na tom, že nebyl zajištěn. Proto podle soudu nepodstoupil závažné riziko. Stěžovatelčina situace se však od této podstatně liší, jak správně podotkl městský soud (v bodě 30 svého rozsudku).

[24] Důležité je, že stěžovatelka vykonávala práci, která (na rozdíl od projektanta vysokých staveb) nevyžadovala a ani nepředpokládala práci ve výšce. Neměla žádné zkušenosti ani znalosti, z nichž by vyvodila, že je za daných okolností bezpečné stoupat na pracovní stůl (zde spíše stolek) do určité výšky. Projektant stadionu naopak byl díky své odbornosti schopen posoudit, kde a jak se může bezpečně ve výšce pohybovat, a přesto spadl v důsledku běžné neopatrnosti a náhody (mohl zavrávorat). To, že se stěžovatelka rozhodla vylézt na kancelářský stolek, nevyplynulo z jejích předchozích zkušeností a znalostí (ze kterých by vyvodila, že je tento pohyb běžně za daných podmínek bezpečný), ale spíše z podcenění situace a přecenění vlastních možností. Proto NSS souhlasí s městským soudem, že stěžovatelka svým jednáním podstoupila závažné riziko.

[25] Se splněním druhé podmínky úzce souvisí *podmínka třetí*: stěžovatelčino chování bylo nebezpečné, atypické či hazardní, nešlo jen o běžnou neopatrnost. To částečně vyplývá už z faktu, že se stěžovatelka nemusela nezbytně při výkonu své práce pohybovat ve výškách a na něco stoupat, a přesto to bez patřičných znalostí a zkušeností učinila. Nebezpečnost, atypičnost či hazardnost stěžovatelčina jednání se odvíjí i od dalších okolností případu: těmi jsou například velikost kancelářského stolku, jeho bytelnost či chatrnost a jiné jeho očividné vlastnosti. Z fotografií, které jsou obsaženy v posudku Výzkumného ústavu bezpečnosti práce, se stolek rozhodně nejevil tak, že by na něj mohla bezpečně stoupat dospělá osoba.

[26] Míru nebezpečnosti mohou v různých případech ovlivňovat také schopnosti a dispozice osob, které určitý pohyb konají. Z hlediska rizika rozpadu stolku, pádu osoby nebo následného úrazu bude odlišné, když si na stůl stoupne (případně z něj i spadne) například drobné dítě, nebo mohutný dospělý muž. V tomto případě nevyvstala žádná okolnost, která by u stěžovatelky vylučovala nebo aspoň snižovala nebezpečí úrazu. NSS také souhlasí s městským soudem, že nebezpečí úrazu hrozilo tím spíš, že stěžovatelka stála druhou nohou na kolečkové židli, která zpravidla neskýtá stabilní oporu a zajištění proti pádu. Proto i třetí podmínku považuje za splněnou.

[27] NSS posoudil také *čtvrtou podmínku*, tedy zda snad stěžovatelčino chování neodpovídalo obvyklému způsobu chování ostatních zaměstnanců (zda nebylo tolerováno). Stěžovatelka namítá, že by se tak jako ona zachoval každý jiný zaměstnanec, kdyby byl v obdobné situaci. Patrně tím myslí, že by se každý snažil hledat způsob, jak zatáhnout žaluzie, aby mohl dál nerušeně pracovat. Tato úvaha je lidsky pochopitelná, právně však nemá pro tuto věc význam. Obvyklé chování chápe judikatura jako činnost související s výkonem práce (například určitý postup). Když zaměstnavatel toleruje, že jeho zaměstnanci obvykle postupují při práci určitým způsobem, nemůže se pak zprostit odpovědnosti za vzniklý úraz (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 4. 2025, čj. 21 Cdo 1105/2024-250). Stěžovatelka však nepostupovala při výkonu své práce obvyklým způsobem, nýbrž si naopak („neobvykle“) stoupla na stolek, aby si zlepšila pracovní podmínky. O tom, že ministerstvo jako služební úřad tento způsob řešení zhoršených

pracovních podmínek běžně netolerovalo nebo nepovažovalo za nejvhodnější, pak svědčí už pouhá skutečnost, že k řešení těchto obtíží na pracovišti jsou k dispozici pracovníci údržby.

[28] Námitky, že se úraz stal v době protiepidemických opatření a nebylo jisté, kdy údržba dorazí žaluzie opravit, jsou opět lidsky pochopitelné, ale na posouzení této otázky nemají vliv. I kdyby totiž stěžovatelku skutečně slunce oslňovalo natolik, že jí to bránilo v práci u počítače, mohla si s touto potíží poradit jinak (i pokud nebyla jiná cesta, jak se oslnění při nezměněné poloze těla vyhnout, a stěžovatelka byla omezena umístěním elektrické zásuvky, mohla například monitor natočit; nebo se mohla po nějaký čas věnovat jiné práci, která počítač nevyžadovala, zvláště nastala-li tato situace na konci pracovní doby, jak stěžovatelka uvádí). To, že zvolila jiný postup řešení situace, byla její volba, která pro ni měla politováníhodné následky. Nelze z toho však vyvodit závěr, že by služební úřad považoval stěžovatelčino chování za obvyklé nebo ho toleroval. Proto také čtvrtá podmínka byla splněna.

[29] (*Rozsah zproštění povinnosti ministerstva k náhradě škody a nemajetkové újmy)* NSS tedy dává městskému soudu za pravdu, že stěžovatelka jednala lehkomyslně a služební úřad se po právu částečně zprostil povinnosti ji odškodnit. Proto přichází na řadu otázka, zda státní tajemnice a nejvyšší státní tajemník správně posoudili rozsah zproštění ministerstva. Státní tajemnice odůvodnila na stranách 7 a 8 svého rozhodnutí, že rozsah zproštění povinnosti nahradit škodu a nemajetkovou újmu se odvíjí od závažnosti rizika, které plynulo ze stěžovatelčina neobvyklého chování. Popsala totiž, o jaké skutečnosti opřela rozhodnutí o rozsahu liberace služebního úřadu, a vysvětlila, že se služební úřad zprošťuje povinnosti ze dvou třetin právě kvůli míře rizikovosti stěžovatelčina jednání. NSS proto souhlasí s městským soudem, že zdůvodnění míry zproštění je dostatečné a odpovídá okolnostem případu.

[30] Nesouhlasí naopak se stěžovatelkou v tom, že nebýt rozbitého ovladače žaluzií, protiepidemických opatření apod., nemusela si přivodit úraz – což prý státní tajemnice nevzala v potaz. Tyto nepříznivé okolnosti však s rozsahem zproštění povinnosti k náhradě přímo nesouvisejí – stěžovatelka totiž na ně mohla reagovat jinak (jak už soud popsal výše). Státní tajemnice proto tyto úvahy správně promítla do posouzení otázky rizikovosti a neobvyklosti stěžovatelčina chování a nepochybila tím, že je nevzala v potaz při určení rozsahu, v němž zprostila ministerstvo povinnosti stěžovatelku odškodnit.

[31] Navíc je třeba uvést na pravou míru tvrzení, že státní tajemnice změnila rozsah zproštění, přestože škodní komise dříve navrhovala 30 % míry liberace. Je pravda, že škodní komise původně (v listopadu 2021) navrhla snížení odpovědnosti ministerstva o zmíněných 30 % a později (v červnu 2023) své doporučení změnila tak, že navrhuje liberaci v rozsahu dvou třetin. Doporučení škodní komise neobsahuje žádné argumenty, což je pochopitelné, protože sama komise je jen nepovinně zřizovaným tělesem, které má pomáhat služebnímu orgánu, a v řízení nemá žádné formalizované postavení (ani povinnost svá doporučení odůvodňovat). Nelze vyloučit, že na změnu názoru škodní komise měly vliv fotografie zahrnuté do posudku, které jí byly předloženy právě až v roce 2023. Právně to ale není podstatné, protože povinnost rozhodnout o odškodnění a o jeho rozsahu tíží jen státní tajemnici. Je na ní, zda k tomu využije doporučení škodní komise (což se – ve vztahu k pozdějšímu doporučení – stalo zde), vždy však musí svůj závěr přezkoumatelně zdůvodnit. Tuto svou povinnost státní tajemnice splnila v dostatečné míře.

4. Závěr a náklady řízení

[32] Stěžovatelka se svými námitkami neuspěla. NSS proto její kasační stížnost zamítl. Neúspěšná stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti; nejvyššímu státnímu tajemníkovi pak nevznikly náklady řízení vymykající se z běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. března 2026

Michaela Bejčková
předsedkyně senátu